

Cyrlometodějská stezka

Kulturní stezky Rady Evropy

ŽÁDÁME O CERTIFIKACI

V minulém čísle Newsletteru Cyrlometodějské stezky jsme vás informovali o předložení žádosti o certifikaci Cyrlometodějské stezky kulturní stezkou Rady Evropy. V průběhu měsíce listopad 2020 byl sekretariát kontaktován externí hodnotitelkou žádosti paní doc. Ing. Máří Tajtákovou, PhD., která se detailně ptala na pokroky, které byly učiněny od předchozího hodnocení žádosti podané v roce 2018. Kromě pracovníků Stálého sekretariátu vyzpovídala i odborníky z oblasti vědy a výzkumu, čestné předsedy sdružení a další. V dubnu 2021 by měly probíhat v Lucemburku obhajoby podaných žádosti před zástupci zemí připojených k rozšířené dohodě o kulturních stezkách Rady Evropy. Nelze předvídat, zdali v rámci celosvětové situace proběhne osobně nebo online. O postupu vás budeme informovat. Drže nám pěsti!

Prosinec 2020

číslo 02/2020

Stálý sekretariát

ÚVODNÍK

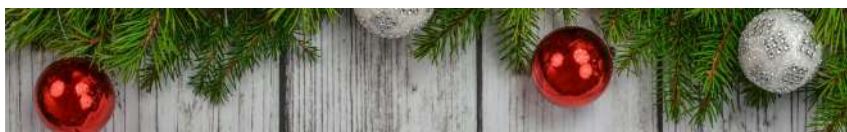
Martina Janochova

Milé čtenářky, milí čtenáři, dovolte mi koncem roku krátké ohlédnutí. Přes protiepidemická omezení se podařilo uspořádat

4 putovní akce na cyrlometodějských trasách, dotočit nová krátká videa a dostat do televizí dokument Pěšky bez hranic (za vše velké díky Petru Hirschovi), podat do Lucemburku žádost o uznání stezky Radou Evropy, dokončit a distribuovat nové mapy, pasy pro sbírání razítek i pamětní listy do sítě InfoPointů podél značených tras, posílit komunikaci i díky novému webu a sociálním sítím (děkuji Martinu

Peterkovi). Rovněž neustále rozvíjet mezinárodní spolupráci na dílčích aktivitách (např. při setkání na vydařených slavnostech Nitra, milá Nitra), díky novým osobnostem v síti oslovit desítky nových partnerů mimo ČR a SR, zejména v Bulharsku, rozjet další mezinárodní vědeckou debatu a spolupráci a v neposlední řadě připravit nové podmínky pro nadnárodní řízení sdružení EKSCM. Mnohé se také nepodařilo dokončit a zůstává výzvou pro nadějeplný rok 2021.

Suma sumárum, Cyrlometodějská stezka se jeví na konci roku 2020 stále perspektivní. Děkuje všem za celoroční spolupráci a podporu v našem dlouhodobém úsilí o zvyšování povědomí o našem společném kulturním dědictví. Je spojeno s šířením lásky, pokoje, víry a vzdělanosti a proto stále tak aktuální. Cyrlometodějská stezka se může stát skutečným hybatelem pozitivních společenských změn, pojďme pro to každý něco udělat i v novém roce. Pokojně online i offline Vánoce všem a šťastný Nový rok!

Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje

ROSTOUCÍ PARTNERSKÁ SÍŤ OVLIVŇUJE I DEBATU NAD VĚDECKÝM VYMEZENÍM STEZKY

Přestože osobní setkání je těžce nahraditelné, letos sekretariát vyzval ke spolupráci řadu organizací a institucí prostřednictvím e-mailové komunikace a setkal se s dobrou odezvou. Řada nových partnerů byla zmíněna v minulém čísle. Od jeho vydání projevili zájem podepsaným memorandem další nové subjekty, například bulharské město Kaspichan, Historický park Neofit Rilsky (nedaleko Varny) nebo odbor slovenské filologie a Centrum Ceraneum Univerzity Łódź. Jeho představitel, prof. Ivan N. Petrov se hned aktivně zapojil do vědecké debaty nad vymezením kulturní stezky, které připravuje na základě doporučení Vědeckého výboru sdružení Dr. Vida Vukoja, ředitelka Staroslovanského institutu v Záhřebu. Online debaty 2. 12. 2020 vedoucí k mezinárodnímu konsenzu se zúčastnili členové vědeckého výboru a další přizvaní experti, kterým bylo nabídnuto rozšířit jeho základnu.

OBSAH

- Certifikace strana 1
- Online jednání strana 2
- Putujme bez hranic strana 3
- Kalendář akcí strana 3
- PF 2021 strana 7

Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje

J. A. Bati 5520, 760 01 Zlín, Česká republika

+420 577 043 904

www.cyril-methodius.cz

info@cyril-methodius.eu

www.facebook.com/cyrlometodejskastezka

www.facebook.com/putujmebezhranic

Neprodejné, neprochází jazykovou korekturou

Fotoarchiv: EKSCM

PODZIM 2020 PROBÍHAL NETRADIČNÍ FORMOU ONLINE JEDNÁNÍ

Také sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje zareagovalo na letošní omezení související s cestováním přes hranice pořádáním online jednání. 26. 11. 2020 tak zasedla u počítačů Valná hromada, která se zabývala změnami v řízení sdružení a tedy i celé kulturní stezky. Nové stanovy například umožňují vznik národních koordinátorů rozvoje Cyrilometodějské stezky v rámci jednotlivých států zapojených do partnerské sítě. Národní koordinátoři mají přispět k rozšíření mezinárodní debaty o strategii řízení, financování a udržitelnosti projektu kulturní stezky při zapojování dalších evropských zemí. Aktivní činnosti v rámci jednotlivých zemí mají pak pomoci budovat národní síť partnerů.

Dalším online jednáním byla debata Vědeckého výboru (2. 12. 2020) nad vědeckým vymezením stezky, které zpracovává Dr. Vida Vukoja, ředitelka

Staroslovanského institutu v Záhřebu. Cílem je, aby byl tento dokument zpracován na základě vědeckých fakt a přijatelný pro odborníky různých disciplín z různých zemí. Mezinárodní konsenzus je jednou z podmínek uznání stezky Kulturní stezkou Rady Evropy, o což sdružení aktuálně usiluje.

Posledním online setkáním organizovaným sekretariátem sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje bylo jednání česko-slovenské přeshraniční pracovní skupiny projektu Partnerství a aktivní institucionální sítě Cyrilometodějské stezky v moravsko-slovenském příhraničí, které se uskutečnilo dne 16. 12. 2020. Projektu sice skončila doba realizace již v roce 2019, ale období udržitelnosti končí až na přelomu let 2025 a 2026, proto se partneři vzájemně informovali o aktivitách na podporu rozvoje stezky v tomto roce a dohodli se

na zapojení do webinářů organizovaných Slovenským domem Centrope a další jednání v novém roce. Online probíhala také interview zástupců sdružení a členů s doc. Márií Tajtákovou, hodnotitelkou Cyrilometodějské stezky pověřenou Radou Evropy, resp. Evropským institutem kulturních stezek Lucemburk. Evaluační cyklus by měl skončit v květnu 2021, kdy bývá zveřejněno rozhodnutí členů Rozšířené dílčí dohody (EPA) Rady Evropy o kulturních stezkách o udělení certifikátu Kulturní stezka Rady Evropy kandidujícím projektům. Pokud bude pandemická situace dále pokračovat, je Stálý sekretariát připraven jednat elektronickou formou prostřednictvím programu Microsoft Teams. V průběhu měsíce ledna 2021 se má uskutečnit jednání Řídícího výboru, které bude zřejmě probíhat právě touto netradiční formou.

Putujme bez hranic

ADVENTNÍ PUTOVÁNÍ VRANOV – VELEHRAD SE PODAŘILO USKUTEČNIT

I přes měnící se nařízení Vlády ČR se podařilo poutníkovi Petru Hirschovi zorganizovat adventní pěší putování na trase Vranov u Brna – Olešnice – Bučovice – Koryčany – Velehrad. Poutníci byli ubytováni převážně ve farnostech podél trasy a složili se také na autopřevoz batohů. Po čtyřech dnech chůze převážně kopcovitou krajinou z Moravského krasu, přes Slavkovskou pahorkatinu, Ždánický les a Chříby dorazili na Velehrad, kde je slavnostně přivítal zvuk chrámových zvonů. V bazilice na závěr putování proběhla mše v řeckokatolickém bohoslužebném ritu. V obecním Turistickém centru poutníci obdrželi pamětní listy a od farnosti aktuální publikace o poutním místě. Byla mezi nimi i pohlednice zobrazující novou pamětní desku k Akci K (likvidaci klášterů roku 1950), která byla v dubnu osazena na Stojanově nádvoří. Ve velehradské poutní prodejně bylo možno navštívit též výstavu fotografií Kus arménské duše zachycující obyvatele a charakter této starokřesťanské kavkazské země.

Vranov u Brna

Cyrlometodějská trasa Velehrad – Vranov u Brna povede až na Levý Hradec u Prahy

Podle rámcové smlouvy sdružení EKSCM s Klubem českých turistů zbývá v ČR vyznačit prodloužení cyrilometodějské pěší trasy Velehrad – Vranov až na Levý Hradec u Prahy, kam se přeneslo po zániku Velké Moravy centrum kultury

a vzdělanosti díky přijetí křesťanství Bořivojem a jeho ženou Ludmilou. Sekretariát proto jedná s KČT o návrhu trasy Vranov – Levý Hradec pro její vyznačení v letech 2021-2022. Pro rok 2021, který se ponese v ČR ve znamení oslav výročí umučení první české svěťice, sv. Ludmily, chystá sekretariát ve spolupráci se spolky Ultreia a Svatá Ludmila 1100 let etapové putování na této trase.

PRÍBEHY TEMATICKÝCH KULTÚRNYCH CIEST NA ZÁPADNOM SLOVENSKU

Tematické kultúrne cesty spájajú viacero atrakcií a lokalít kultúrneho dedičstva do unikátneho turistického produktu prostredníctvom spoločnej témy. Kultúrne cesty môžu byť lokálne, cezhraničné alebo medzinárodné. Na území západného Slovenska máme viacero významných európskych tematických kultúrnych ciest ako sú Cesta sv. Martina z Tours, Transromanica, Cesta železnej opony, Cyrilo-metodská cesta, Svätajakubská a Mariánska cesta, Európska cesta židovského kulúrneho dedičstva. Každá tematická cesta ponúka návštevníkom jedinečný príbeh. Pozýva k spoznávaní našich koreňov, dávnej i nedávnej histórie, významných osobností, rozmanitých lokalít a pamiatok kultúrneho dedičstva. Ponúka objavovanie, dobrodružstvo, relax i aktívne strávený voľný čas.

ROZŠIŘUJEME DATABÁZI O ZAHRANIČNÍ LOKALITY

V letech 2018 a 2019 byla vytvořena databáze strategických lokalit, která obsahuje velkomoravské lokality, sakrální památky a poutní místa mající silnou cyrilometodějskou tradici v moravsko-slovenském příhraničí. V roce 2020 se tato databáze rozšířila na základě odborných studií, kterými sekretariát disponuje, o další místa z Rakouska, Německa, Chorvatska, Maďarska, Slovinska, Bulharska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Řecka, Moldávie, Severní Makedonie, Srbska a Ukrajiny. Přibyly zde hlavně muzea, knihovny, univerzity a historická centra pracující s cyrilometodějskými tématy. Snahou Stálého sekretariátu je co nejpřijatelněji přiblížit lidem vybrané památky se zajímavými informacemi, ilustracemi, videa apod. Pro získání co nejdůvěryhodnějšího obsahu k jednotlivým památkám jsou oslovováni odborníci.

Je zde předpoklad, že bude databáze dále rozšiřována o nové lokality i v dalších státech, jako Albánie, Itálie atd. Bez pomoci odborníků se sdružení neobejde, i proto sekretariát spolupracuje s různými akademickými pracovišti a univerzitami.

Putujme bez hranic

DOKUMENT PĚŠKY BEZ HRANIC SE OBJEVIL NA FESTIVALU A JE VYSÍLÁN I V TELEVIZÍCH

Polohraný dokumentární snímek Pěšky bez hranic, který byl natáčen během 4 putování po Cyrilometodějské stezce v letech 2019 a 2020, byl promítán v rámci online festivalu Neznámá země 2020 pořádaném koncem října cestovateli Petrem Horkým a Miroslavem Náplavou. Dokument dosáhl asi 800 zhlédnutí. Po TV Noe, kde byl promítán v průběhu září, zavítal do dalších dvou slovenských televizí – TV LUX (listopad) a TV Life (prosinec a leden) a o jeho uvedení již projevila zájem i Česká televize. Protože se podařilo dokument opatřit anglickými titulky, jedná sekretariát na základě doporučení agentury CzechTourismu o jeho uvedení mimo Českou republiku a Slovensko. Pokud to situace dovolí, bude možné jej v roce 2021 vidět i na akcích Nitra, milá Nitra nebo na oslavách 1100. výročí umučení sv. Ludmily v Tetíně apod. Dokument byl realizován díky projektu sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje „Cyrilometodějská stezka – putování prostorem a časem ke kulturním kořenům“ spolufinancovaného Fondem malých projektů programu Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika a Zlínským krajem. Více informací o trasách i dokumentu na www.putujmebezhranic.cz.

Kalendář akcí 2021

Podobně jako již dřívější roky, sekretariát oslovil členy sdružení a další partnery s žádostí o informace o plánovaných akcích v roce 2021 s cyrilometodějskou a velkomoravskou tematikou. Kulturní akce, festivaly, středověké slavnosti, vzdělávací aktivity pro děti, konference a další, jsou postupně zveřejňovány na oficiálním webu www.cyril-methodius.cz

v sekci Kalendář akcí. Snahou je, aby se kalendář rozšířil i o akce pořádané mimo Českou republiku a Slovensko. Proto jsou oslovováni i zahraniční partneři o zaslání přehledu akcí na příští rok. Přestože současná doba nenahrává plánování a termíny konání se mohou v průběhu roku výrazně měnit, pestrá paleta akcí nasvědčuje tomu, že je rozhodně na co se těšit. Kalendář bude v průběhu roku aktualizován. Sekretariát

uvítá informace od Vás o podobných akcích plánovaných na rok 2021.

ŘÁDNÍ A PŘIDRUŽENÍ ČLENOVÉ

Zlínský kraj

Centrála cestovního ruchu
Východní Moravy

Jihomoravský kraj

Centrála cestovního ruchu
- Jižní Morava

Moravskoslezský kraj

Olomoucký kraj

Nitriansky samosprávny kraj

Trenčiansky samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

Město Soluň

Obec Močenok

Univerzita Konštantína
Filozofa v Nitre

Slovensky dom Centrope

Obec Terchová

Nitrianska organizácia
cestovného ruchu

Cyrlometodějské
výzkumné centrum
Bulharské akademie věd

Zoborský skrășevací
spolek

Slovinská mariánská
národní svatyně v Brezje

Slovenská samospráva
Budapešti

POZOROVATELÉ

Obec Bojná

Obec Zalavár

Centrum pro studium v
kulturním rozvoji Bělehrad

PF 2021

Cožpak nepadá déšť od Boha stejně na všechny,
ani slunce nesvíti všem stejně?

Cyrlometodějská
stezka

Veselé Vánoce a šťastný Nový rok